

Sygn. akt III C 1344/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Rejonowego Anna Szarek

Protokolant – stażysta A. G.

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko Gminie M. S.

o zapłatę

I oddała powództwo w całości;

II zasądza od powódki A. C. na rzecz pozwanej Gminy M. S. kwotę 3 600 (trzech tysięcy sześciuset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 sierpnia 2016 roku

/w postępowaniu zwykłym/

A. C., po ostatecznym sprecyzowania żądania w piśmie procesowym z dnia 15 lipca 2016 roku (k. 234) doprecyzowanym na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2016 roku (k. 247), wniosła o zasądzenie od Gminy M. S. kwoty 69 395,84 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Swoje żądanie oparła twierdzeniu, że umowa o oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej położonej w S. przy zbiegu ulic (...), działka numer (...), na cele sportowe, którą zawarła z pozwaną w dniu 14 stycznia 1999 roku, jest bezwzględnie nieważna, albowiem wysokość opłaty rocznej została ustalona w umowie na 3 % wylicytowanej ceny nieruchomości, podczas gdy zgodnie z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 72 ust. 3 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami opłata za nieruchomości gruntowe oddane pod działalność sportowo – turystyczną wynosi 1 %. W związku z tym powódka domagała się zapłaty **kwoty 30 300 zł** z tytułu różnicy pomiędzy uiszczoną opłatą roczną za 2006 rok w kwocie 45 450 zł, a opłatą należną w kwocie 15 150 zł, **kwoty 32 182,82 zł** z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych od kwoty 30 300 zł od dnia 28 lutego 2007 roku do dnia 18 listopada 2015 roku, **kwoty 3 578,17 zł** z tytułu różnicy pomiędzy odsetkami ustawowymi w wysokości 5 367,26 zł uiszczonymi zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2007 roku wydanym w sprawie I C 628/07, zmienionym wyrokiem Sadu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 listopada 2007 roku, a odsetkami należnymi w wysokości 1 789,08 zł oraz **kwoty 3 334,85 zł** z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych wyliczonych od kwoty 3 578,17 zł za okres od dnia 16 kwietnia 2008 roku do dnia 18 listopada 2015 roku. W oparciu o przytoczoną w pozwie podstawę faktyczną sprowadzającą się do twierdzenia o spełnieniu świadczenia z tytułu opłaty rocznej za 2006 roku na podstawie nieważnej umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku, powódka w pismach procesowym z dnia 12 i 15 lipca 2016 roku (k. 233, 234), obok art. 410 par. 2

kc, powołała alternatywną podstawę prawną żądania powództwa wskazując, że kwoty 69 395,84 zł domaga się z tytułu odszkodowania za niezgodne z prawem działanie pozwanej jako organu władzy publicznej polegające na zawarciu bezwzględnie nieważnej umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku.

Gmina M. S. wniosła o odrzucenie pozwu z uwagi na powagę rzeczy osądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2007 roku wydanym w sprawie I C 628/07, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 listopada 2007 roku, ewentualnie o oddalenie powództwa w całości zaprzeczając temu, aby umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku była bezwzględnie nieważna z powodu sprzeczności z prawem, albowiem powołany przez powódkę przepis przepisem art. 72 ust. 3 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami dotyczy opłaty za nieruchomości gruntowe oddane pod działalność sportowo – turystyczną, a nie jedynie na działalność sportową i w związku z tym, by uiszczona opłata roczna za 2006 roku wraz z odsetkami była świadczeniem nienależnym oraz by działanie pozwanej polegające na zawarciu z powódką umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku było działaniem bezprawnym i rodziło odpowiedzialność odszkodowawczą. Ponadto podniosła po pierwsze, zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że powódka wezwała pozwaną do zwrotu nienależnego świadczenia pismem z dnia 20 sierpnia 2012 roku i w związku z tym jej roszczenie, które należy uznać za związane z działalnością gospodarczą, uległo przedawnieniu przed dniem wniesienia pozwu, a także wskazała, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym również uległo przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym powódka dowiedziała się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, co miało miejsce w 2010 roku, a to z uwagi na treść art. 442¹ par. 1 kc, po drugie, że powódka nie posiada legitymacji procesowej czynnej do występowania w niniejszym procesie, albowiem opłata za użytkowanie wieczyste za 2006 roku wraz z należnymi odsetkami została uiszczona przez P (...) Spółkę Akcyjną w G., a nie przez powódkę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 stycznia 1999 roku A. C. zawarła z Gminą M. S., w formie aktu notarialnego, umowę o oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), obręb 72 P., położonej w S. przy zbiegu ulic (...) z przeznaczeniem na cele sportowe. W par. 5 umowy A. C. jako nabywczyni zobowiązała się uiszczać opłatę roczną za użytkowanie wieczyste nabytej działki gruntu, stanowiącą 3 % wylicytowanej ceny tego gruntu w kwocie 45 450 zł do dnia 31 marca każdego roku, począwszy od przyszłego roku.

Dowód:

- umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku, Rep. A nr 290/99 (k. 6 – 7),

Powyższa umowa nie została zawarta przez A. C. w zakresie prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

Dowód:

- pismo z dnia 8 stycznia 1999 roku (k 124),

- decyzja o warunkach zabudowy z dnia 24 lutego 1999 roku (k. 125 – 127),

- decyzja o warunkach zabudowy z dnia 21 stycznia 2000 roku (k. 128 – 131),

- pismo z dnia 2 grudnia 2002 roku (k. 132 – 133),

- pismo z dnia 21 sierpnia 2002 roku (k. 134 – 135),

- pismo z dnia 4 marca 2002 roku (k. 136 – 137),

- pismo z dnia 16 sierpnia 2022 roku (k. 138),

- postanowienie z dnia 4 marca 2003 roku (k. 139),

- notatki służbowe (k. 140 – 143),

- pisma z dnia 30 marca 2004 roku, 5 kwietnia 2004 roku, 27 lipca 2004 roku, 21 września 2004 roku, 15 września 2004 roku, 29 listopada 2004 roku, 3 lutego 2005 roku, 31 stycznia 2005 roku, 26 czerwca 2007 roku, 19 maja 2008 roku, pisma z dnia 1 października 2008 roku (k. (k. 134 – 159, 166 – 177, 185 – 189),

- umowa z dnia 1 czerwca 2006 roku (k. 160 – 165),

- postanowienie SO w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2007 roku w sprawie I C 1610/04(k. 183 – 184).

W dniu 1 czerwca 2006 roku A. C. przeniosła wieczyste użytkowanie w.w. nieruchomości na P (...) Spółkę Akcyjną w P., w celu zwolnienia się z długu wobec Spółki.

Dowód:

- umowa z dnia 1 czerwca 2006 roku, Rep. A nr 3468/2006 (k. 160 – 165).

W spółce P (...) pełniła funkcję prokurenta, a następnie prezesa zarządu.

Dowód:

- decyzja o warunkach zabudowy i zabudowania ternu z dnia 21 stycznia 2000 roku (k. 60 – 62),

- wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie I ACa 480/11 uzasadnieniem (k. 63, 64 – 81).

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2007 roku wydanym przez Sąd Rejonowy w Szczecinie w sprawie z powództwa Gminy M. S. przeciwko A. C. o zapłatę kwoty 49 016,65 zł, w tym 45 450 zł z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste w.w. działki za 2006 roku z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2006 roku do dnia zapłaty i kwoty 3 565,65 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, o sygn. akt I C 628/07, w punkcie I umorzono postępowanie co do roszczenia o zasądzenie kwoty 45 450 zł z tytułu opłaty rocznej, w punkcie II oddalono powództwo w pozostałym zakresie i w punkcie III orzeczono o kosztach procesu. Wyrokiem z dnia 21 listopada 2007 roku Sąd Okręgowy zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że w punkcie II zasądził od pozwanej A. C. na rzecz powódki Gminy M. S. kwotę 4 768 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 3 565,65 zł od dnia 16 lutego 2007 roku i od kwoty 1 202,87 zł od dnia 28 maja 2007 roku oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a nadto zmienił rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w pkt III, oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania przed Sądem II instancji. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że pozwana A. C. winna była uiścić całość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za 2006 roku wraz z odsetkami za opóźnienie. Z uwagi na to, że należność główna została uiszczona w toku postępowania do zapłaty pozostały skapitalizowane odsetki od tej należności. Na łączną kwotę skapitalizowanych odsetek składa się kwota 3 565,65 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia wymagalności roszczenia do dnia 5 grudnia 2006 roku oraz kwota 1 202,87 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 6 grudnia 2006 roku do dnia 27 lutego 2007 roku. Ponadto pozwana zgodnie z wnioskiem strony powodowej powinna także uiścić odsetki od wskazanych wyżej skapitalizowanych odsetek.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2007 roku z uzasadnieniem (k. 40 46 – 50 akt I C 628/07),

- wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 21 listopada 2007 roku z uzasadnieniem (k. 66 – 67, 71 – 80 akt I C 628/07).

W dniu 20 sierpnia 2012 roku A. C. wezwała Gminę M. S. do zapłaty kwoty 55 641,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 sierpnia 2012 roku z tytułu nadpłaty opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste za 2006 rok, w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.

Dowód:

- pismo z dnia 20 sierpnia 2012 roku z potwierdzeniem doręczenia (k. 14, 59).

W dniu 27 lutego 2007 roku P (...) Spółka Akcyjna uiściła za A. C. na rzecz Gminy M. S. opłatę za użytkowanie wieczyste działki nr (...), obręb P. przy ul. (...) za 2006 roku w kwocie 45 450 zł. Następnie w dniu 15 kwietnia 2008 roku dokonała wpłaty kwoty 4 768,52 zł tytułem należności głównej i kwoty 598,74 zł tytułem odsetek.

Dowód:

- dowody wpłat (k. 55, 56, 197 – 198).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2011 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie z powództwa OK.Developer Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. przeciwko Gminie M. S. o zapłatę kwoty 64 437,72 zł z odsetkami ustawowymi tytułem zwrotu nadpłaty opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), obręb 72 P., położonej w S. przy zbiegu ulic (...), o sygn. akt I C 1642/10, uwzględnił powództwo w całości. Powyższe orzeczenie zostało oparte na ustaleniu, że umowa o oddanie w wieczyste użytkowanie z dnia 14 stycznia 1999 roku zawarta pomiędzy A. C. a Gminą M. S. jest w części co do par. 5 stanowiącego, że opłata roczna za wieczyste użytkowanie stanowi kwotę 3 % wylicytowanej ceny, tj. 45 450 zł, nieważna i że w miejsce tego postanowienia wszedł przepis art. 72 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, który przewiduje opłatę roczną za użytkowanie wieczyste nieruchomości oddanej na działalność sportową w wysokości 1% ceny nieruchomości.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 7 kwietnia 2011 roku w sprawie I C 1642/10 z uzasadnieniem (k. 95 – 109).

W dniu 4 marca 2016 roku A. C. złożyła Gminie M. S. na piśmie oświadczeniu o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu nadpłaty opłaty rocznej za 2006 rok na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku z odsetkami ustawowymi w łącznej kwocie 70 657,23 zł z wierzytelnością Gminy S. wynikającą z wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 lipca 2005 roku w sprawie I C 1598/04 w kwocie 65 185,58 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 4 marca 2016 roku z potwierdzeniem doręczenia (k. 113 – 114).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionego przez pozwaną zarzutu powagi rzeczy osądzonej, gdyż uznanie tego zarzutu za zasadny skutkowałby już z tej przyczyny odrzuceniem pozwu. Stosownie bowiem do treści art. 199 par. 1 pkt 2 kpc Sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona.

Powództwo w prawomocnie osądzonej sprawie I C 628/07 Sądu Rejonowego w Szczecinie obejmowało sformułowane przez Gminę M. S. żądanie zapłaty przez A. C. należności z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste za 2006 rok na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku o oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiącej

działkę gruntu numer (...), obręb 72 P., położonej w S. przy zbiegu ulic (...), zawartej w formie aktu notarialnego Rep. A nr 290/99. Przesłanką tego żądania było twierdzenie Gminy M. S., że strony łączyła ważna umowa, z której A. C. nie wywiązała się należycie. Treścią tak określonego powództwa nie było żądanie stwierdzenia ważności bądź nieważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku. Kwestia ta miała natomiast charakter prejudycjalny dla oceny zasadności zgłoszonego żądania głównego. Natomiast w niniejszej sprawie przesłanką żądania zapłaty przez A. C. od Gminy M. S. było twierdzenie, że umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku jest nieważna i powódka nie była obowiązana do zapłaty na jej podstawie umowy za użytkowanie wieczyste za 2006 rok. Relacji między prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2007 roku w sprawie I C 628/07, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 21 listopada 2007 roku, a postępowaniem w niniejszej sprawie nie można zatem rozważać jako res iudicata. Stan rzeczy osądzonej zachodzi bowiem w razie tożsamości przedmiotowej i podmiotowej. Tymczasem powództwo w sprawie I C 628/07 i powództwo w sprawie niniejszej charakteryzowało się tożsamością podmiotową **bez tożsamości przedmiotowej**. W tej sytuacji wpływ prawomocnego wyroku wydanego w sprawie I C 628/07, którego przesłanką było stwierdzenie przez ten Sąd, że umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku jest ważna, na postępowanie w niniejszej sprawie należało ocenić na płaszczyźnie art. 365 par. 1 kpc, zgodnie z którym prawomocny wyrok wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby, a nie na podstawie art. 366 kpc, z którego treści wprost wynika, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu **stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia**, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Prawomocność materialna obejmuje swym zakresem sytuację, w której wydany w sprawie I C 628/07 wyrok rozstrzygający kwestię prejudycjalną dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (tj. kwestię ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku) uprawomocnił się przed prawomocnym zakończeniem niniejszego postępowania. Niedopuszczalna była zatem w niniejszym postępowaniu odmienna ocena kwestii ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku od oceny dokonanej przez Sąd w sprawie I C 628/07, w której prawomocnie przesądzono kwestię ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku i obowiązku zapłaty przez powódkę na jej podstawie opłaty za użytkowanie wieczyste za 2006 rok. W konsekwencji Sąd obowiązany był z urzędu uwzględnić istniejące w chwili orzekania prejudycjalne dla oceny powództwa wytoczonego w niniejszej sprawie skutki wynikające z prawomocnego wyroku zasądzającego odsetki ustawowe od należności z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste za 2006 rok należnej na podstawie, uznanej za ważną, umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku, wydanego w sprawie I C 628/07. Tym samym zobligowany był przyjąć bez ponownej analizy ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku, że kwestia ta przedstawia się tak jak zostało to rozstrzygnięte w prawomocnym wyroku. Sąd miał na uwadze, że przepis art. 365 par. 1 kpc nie ma zastosowania w razie zmiany okoliczności po wydaniu prawomocnego wyroku, która pozwala na odmienną ocenę prawną pomiędzy tymi samymi stronami kwestii rozstrzygniętej w prawomocnym wyroku. Te nowe okoliczności muszą być jednak takimi okolicznościami, które uzasadniają wniosek, że żądanie rozstrzygnięcia kwestii ważności umowy oparte jest na nowej podstawie faktycznej. Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Nie było bowiem nową okolicznością uzasadniającą dokonanie ponownej i jednocześnie odmiennej od zawartej w prawomocnym wyroku wydanym w sprawie I C 628/07 oceny kwestii ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku wydanie po uprawomocnieniu się tego orzeczenia wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie I C 1642/10 (k. 95), opartego na ustaleniu, że umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku była w części co do par. 5 stanowiącego, że opłata roczna za wieczyste użytkowanie stanowi kwotę 3 % wycycytowanej ceny, tj. 45 450 zł, nieważna i że w miejsce tego postanowienia wszedł przepis art. 72 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Ten ostatni wyrok wywołał zgodnie z art. 365 par. 1 kpc skutki tylko między stronami tego postępowania. Stronami tego postępowania były Gmina M. S. i OK. Developer spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.. Postępowanie toczyło się zatem bez udziału A. C.. Wyrok wydany w sprawie I C 1642/10 z uwagi na ograniczone podmiotowe skutki nie ma, w przeciwieństwie do wyroku wydanego w sprawie I C 628/07, wiążącego charakteru dla sądu rozstrzygającego niniejszą sprawę pomiędzy A. C. a Gminą M. S..

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że w niniejszej sprawie brak było podstaw do odrzucenia pozwu w całości lub w części. Nie wystąpiła bowiem w niniejszej sprawie oraz w sprawie prawomocnej zakończonej o sygn. akt I C 628/07 tożsamość roszczeń, o której mowa w art. 199 par. 1 pkt 2 kpc, gdyż różne były podstawy dochodzonych roszczeń. W sprawie I C 628/07 Gmina M. S. wskazywała jako podstawę faktyczną żądania umowę z dnia 14 stycznia

1999 roku, na podstawie której A. C. jako użytkownik wieczysty obowiązana była do zapłaty opłaty rocznej za 2006 roku i w związku z tym wykazywała, że strony zawarły umowę, jaka była treść tej umowy oraz że pozwana się z niej nie wywiązała, natomiast w sprawie niniejszej A. C. wyraźnie wskazała, że żądanie opiera na tym, że spełniła świadczenie z nieważnej umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku i w związku z tym, że jej świadczenie miało charakter świadczenia nienależnego oraz że z powodu zawarcia nieważnej umowy i spełnienia na jej podstawie świadczenia została jej wyrządzona przez pozwaną szkoda. Postępowanie w niniejszej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, które występowały w sprawie I C 628/07, mogło zatem toczyć się wobec braku tożsamości przedmiotowej żądania, a jedynie co do kwestii prejudycjalnej (tj. kwestii ważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku) rozstrzygniętej już prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie I C 628/07, dokonywanie samodzielnej oceny prawnej ważności umowy przez sąd było niedopuszczalne z uwagi na art. 365 par. 1 kpc. Ocena ta nie mogła być bowiem inna niż w prawomocnym wyroku wydanym w sprawie I C 628/07.

Wskazać należy, że tożsamy pogląd jak wyżej wyrażony, zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 3 czerwca 2015 roku wydanego w sprawie V CSK 556/14 oraz w uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 lutego 2011 roku w sprawie I CSK 277/10.

Przy przyjęciu, z podanych wyżej przyczyn, niezależnie od poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 stycznia 2013 roku w sprawie V CSK 113/12, że umowa z dnia 14 stycznia 1999 roku o oddanie w użytkowanie wieczyste była ważna, w tym w zakresie jej par. 3, powództwo zarówno oparte na podstawie art. 410 par. 2 kc, który stanowi, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia, jak i na podstawie art. 417 kc, zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa, podlegało oddaleniu. Z tego względu Sąd oddalił wnioski pozwanej o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania powódki na okoliczność sposobu używania nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nadmienić przy tym należy, że wskazanie przez powódkę w piśmie procesowym z dnia 22 czerwca 2016 roku sprecyzowanym w pismach z dnia 12 i 15 lipca

2016 roku, alternatywnej podstawy materialnej dochodzonego roszczenia, bez zmiany okoliczności faktycznych, nie stanowiło samo przez się przedmiotowej zmiany powództwa (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2009 roku, (...) 439/08). Przedmiotowa zmiana powództwa polegała natomiast na ograniczeniu żądania przez powódkę w piśmie procesowym z dnia 22 czerwca 2016 roku, sprecyzowanym w pismach z dnia 12 i 15 lipca 2016 roku, z kwoty dochodzonej pozwem do kwoty 69 395,84 zł. Odpisy tych pism zostały doręczone pozwanej na rozprawie w dniu 22 lipca 2016 roku.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że powódka nie wykazała, by wpłaty z dnia 27 lutego 2007 roku w kwocie 45 450 zł, 15 kwietnia 2008 roku w kwotach 4 768,52 zł i 598,74 zł zostały dokonane z jej środków lub zostały uiszczone przez P (...) Spółkę Akcyjną na rzecz Gminy M. S. na podstawie przekazu, w tym, by P (...) Spółka Akcyjna jako przekazany była dłużnikiem powódki jako przekazującego i by powódka jako przekazujący przekazała świadczenie swojego dłużnika P (...) Spółki Akcyjnej Gminie M. S. jako odbiorcy przekazu (swojemu wierzycielowi) albo by P (...) Spółka Akcyjna po dokonaniu wpłat potrąciła tę należność, którą uiszczała, z wierzytelnością przysługującą powódce wobec tej Spółki, na co wskazywała powódka w swych zeznaniach. Na tę okoliczność powódka nie przedłożyła żadnych dowodów, w tym w szczególności nie wykazała, że P (...) Spółka Akcyjna była jej dłużnikiem i że z wierzytelnością powódki potrąciła swoją wierzytelność o zwrot kwot wpłaconych na rzecz Gminy M. S., a to na niej stosownie do treści art. 6 kc spoczywał obowiązek w tym zakresie. W świetle zebranego materiału dowodowego brak jest podstaw do ustalenia podstawy, na jakiej P (...) Spółka Akcyjna spełniła świadczenie z tytułu opłaty rocznej za 2006 roku wraz z odsetkami ustawowymi na rzecz Gminy M. S., a w konsekwencji, że na skutek spełnienia tego świadczenia na rzecz Gminy M. S. to majątek powódki, a nie P (...) Spółki Akcyjnej finalnie uległ zmniejszeniu o

sumę dokonanych wpłat. W konsekwencji zasadny okazał się podniesiony przez pozwaną zarzut, że powódka nie wykazała swojej legitymacji procesowej czynnej w niniejszym postępowaniu. Podkreślenia wymaga, że w świetle art. 356 par. 2 kc, jeżeli wierzytelność pieniężna jest wymagalna, wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia od osoby trzeciej, chociażby działała bez wiedzy dłużnika. W przypadku dokonania wpłaty przez osobę trzecią, nawet bez wiedzy dłużnika, zobowiązanie – na skutek spełnienia świadczenia – wygasa, a dłużnik jest zwolniony ze zobowiązania wobec wierzyciela. W tej sytuacji, okoliczność, że pozwana po dokonaniu wyżej wskazanych wpłat, uznała świadczenie pozwanej za spełnione i z tej też przyczyny cofnęła pozew w części co do należności głównej w sprawie I C 628/07, nie przesądza samo przez się, że wpłaty te dokonane zostały przez P (...) Spółkę Akcyjną ze środków powódki lub też kosztem powódki. Tym samym, w świetle okoliczności niniejszej sprawy brak jest podstaw do ustalenia, że powódka spełniła świadczenie, którego zwrotu od pozwanej domagała się na podstawie art. 410 par. 2 kc i tym samym jest osobą, o której mowa w tym przepisie, bądź że w związku ze spełnieniem świadczenia z tytułu opłaty rocznej za wieczyste użytkowanie za 2006 roku poniosła szkodę (doznała uszczerbku w swym majątku). Samo wykazanie faktu spełnienia długu powódki przez osobę trzecią nie czyni temu zadość. Podkreślenia przy tym wymaga, że zarzut braku legitymacji procesowej czynnej pozwana podniosła już w odpowiedzi na pozew. Powódka zatem miała wystarczająco dużo czasu, by w toku postępowania wykazać fakty, z których wywodziła korzystne dla siebie skutki prawne.

Dla porządku, w dalszej kolejności wskazać należy, że roszczenie powódki oparte na art. 417 kc, uległo przedawnieniu. Stosownie do treści art. 442¹ par. 1 kc roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Powódka – jak sama przyznała w piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2016 roku (k. 93), a następnie w załączniku do protokołu rozprawy z dnia 10 maja 2016 roku k. 191) – pozyskała wiedzę o znaczeniu art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami, na który powoływała się w niniejszym postępowaniu dla uzasadnienia twierdzenia o nieważności umowy z dnia 14 stycznia 1999 roku, oraz o bezprawnym działaniu pozwanej, już w 2010 roku. Tym samym najpóźniej w 2010 roku posiadała wiedzę zarówno o mniemanej przez nią szkodzie jak i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a skoro tak, to roszczenie uległo przedawnieniu najpóźniej z końcem 2013 roku. Pozew w niniejszej sprawie został natomiast wytoczony w 2015 roku.

W odniesieniu do żądania opartego na art. 410 par. 2 kc wskazać należy, że stosownie do treści art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. W świetle zebranego materiału dowodowego brak jest podstaw do przyjęcia, że roszczenie powódki, która zawarła umowę z dnia 14 stycznia 1999 roku jako osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej w zakresie, którego dotyczyła umowa, było związane z działalnością gospodarczą jedynie z tej przyczyny, że powódka nabyła wieczyste użytkowanie w celach inwestycyjnych oraz że sprawowała funkcję prokurenta, a następnie prezesa zarządu w P (...) Spółce Akcyjnej, z którą w późniejszym czasie zawarła umowę przeniesienia użytkowania wieczystego. Jak wynika z przytoczonej przez samą pozwaną definicji działalności gospodarczej, działalność ta musi posiadać nie tylko takie cechy jak podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalnego gospodarowania, ale przede wszystkim wyróżnia ją fachowość i powtarzalność działań podejmowanych w sposób zorganizowany i ciągły. Incydentalne działanie sprowadzające się do nabycia użytkowania wieczystego nieruchomości z przeznaczeniem pod inwestycję, a następnie przeniesienie tego użytkowania na osobę trzecią, nie wyczerpuje definicji działalności gospodarczej. Działania powódki w imieniu P (...) Spółki Akcyjnej prowadzącej działalność gospodarczą należy bowiem wyraźnie oddzielić od działań podejmowanych przez nią we własnym imieniu. Roszczenie w zakresie należności głównej w kwocie 33 878,17 zł (tj. 30 300 zł + 3 578,17 zł), zważywszy na to, że powódka wezwała pozwaną do zapłaty w dniu 20 sierpnia 2012 roku (k. 14) oraz z uwagi na 10-letni okres przedawnienia liczony od dnia wymagalności roszczenia (art. 455 kc), nie uległo zatem przedawnieniu w żadnej części, natomiast w zakresie skapitalizowanych odsetek ustawowych od należności głównej wyliczonych na kwotę 35 517,67 zł (tj. 32 182,82 zł + 3 334,85 zł), jako roszczenie o świadczenie okresowe, uległo przedawnieniu w części co do odsetek wyliczonych za okres sprzed trzech lat przed wniesieniem pozwu, czyli za okres sprzed 19 listopada 2012 roku.

Wskazać należy, że podniesienie zarzutu przedawnienia przez powódkę w sprawie I C 994/12 nie doprowadziło do przerwania biegu przedawnienia, albowiem zarzut ten z uwagi na to, że był spóźniony nie podlegał merytorycznemu rozpoznaniu (k. 218v.).

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 par. 1 kpc, zgodnie z którą strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić na żądanie przeciwnika poniesione przez niego koszty celowej obrony. Na zasądzoną z tego tytułu kwotę składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 3 600 zł wyliczone na podstawie par. 6 pkt 6 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, który znajduje zastosowanie do spraw wszczętych przed dniem 1 stycznia 2016 roku.